

BESLISSCHEMA VOOR HET BEPALEN VAN EEN AANGEPAST ARRANGEMENT (ZWAKKE OF ZEER ZWAKKE SCHOOL)

Afgeleid van de normering zoals beschreven in het Toezichtkader PO 2005 van juni 2005

Op 1 augustus 2005 is het Toezichtkader PO 2005 van kracht geworden. In de gelijknamige notitie van april 2005 (update juni 2005) is onder andere de basisset van indicatoren beschreven die gebruikt kan worden bij een kwaliteitsonderzoek. Ook zijn de normindicatoren aangegeven die een doorslaggevende rol spelen bij de beoordeling of een school zwak of zeer zwak is. Een zwakke school krijgt in het nieuwe toezicht een aangepast arrangement. Een zeer zwakke school krijgt in het nieuwe toezicht een aangepast arrangement 'Zeer Zwakke School'.

De normindicatoren zijn voor de opbrengsten:

- *(12.1) De resultaten van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode liggen tenminste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht;*
- *(13.1) De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen tenminste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.*

De normindicatoren zijn voor het onderwijsleerproces:

- *(3.1) De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen;*
- *(3.4) De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8;*
- *(3.8) De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand;*
- *(6.1) De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer;*
- *(6.3) De leraren leggen duidelijk uit;*
- *(8.1) De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten;*
- *(10.1) De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen;*
- *(11.3) De school voert de zorg planmatig uit.*

In geval een school niet beschikt over eindresultaten van leerlingen en niet over tussentijdse resultaten worden zes indicatoren van het kwaliteitsaspect 1, 'Kwaliteitszorg' bij de normering betrokken:

- *(1.1) De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie;*
- *(1.2) De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten;*
- *(1.3) De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen;*
- *(1.4) De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten;*
- *(1.5) De school borgt de kwaliteit van het leren en onderwijzen;*
- *(1.6) De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs;*

Bij zeer zwakke scholen wordt aanbevolen ook de voorwaarden voor kwaliteitszorg te beoordelen (zie ook verderop).

Beslisregel

De hoofdlijn van de beslisregel die de inspectie toepast is als volgt (zie ook Toezichtkader PO 2005): Een school krijgt altijd een aangepast arrangement zeer zwakke onderwijskwaliteit als zij onvoldoende eindopbrengsten heeft EN twee of meer normindicatoren van het onderwijsleerproces onvoldoende zijn.

Indien de eindopbrengsten niet te beoordelen zijn, wordt een school altijd als zeer zwak gekwalificeerd als tenminste 50 procent van de (beoordeelde) indicatoren over kwaliteitszorg onvoldoende is EN twee of meer normindicatoren van het onderwijsleerproces onvoldoende zijn.

Een school krijgt altijd een aangepast arrangement zwakke onderwijskwaliteit als zij onvoldoende eindopbrengsten heeft, of als zij onvoldoende eindopbrengsten heeft EN één normindicator van het onderwijsleerproces onvoldoende is.

Bij deze beslisregel voor zwakke en zeer zwakke scholen spelen de eindopbrengsten een belangrijke rol. De tussenopbrengsten zijn vooral van belang voor het detecteren van (zwakke) scholen waarbij de vinger aan de pols moet worden gehouden. Onvoldoende tussenopbrengsten voorspellen doorgaans onvoldoende eindopbrengsten op termijn.

Naast bovenstaande normering geldt onverkort dat de inspectie altijd de kwalificatie zeer zwak kan toekennen indien zij grote risico's signaleert aangaande de kwaliteit van de school. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij (een combinatie van) factoren als tussentijdse leerprestaties van leerlingen die niet voldoen aan de norm, drie of meer normindicatoren voor het onderwijsleerproces onvoldoende terwijl de eindopbrengsten desondanks voldoende zijn, problematisch spijbelen, een groot verloop onder leraren en leerlingen en een grote uitval van onderwijsactiviteiten. Voorts kan dit ook het geval zijn als sprake is van langdurige zwakke onderwijskwaliteit. Uiteraard zal de inspectie zich in dergelijke gevallen altijd voor haar oordeel verantwoorden.

Indien in overleg met de teamleider wordt afgeweken van de beslisregel voor een ZZS, moet het toe te kennen TA altijd worden voorgelegd aan een interne beoordelingscommissie van rapporten over zeer zwakke scholen, de zogenoemde Advies Commissie Geïntensiveerd Toezicht (ACGT). De HI neemt op basis hiervan een besluit.

Werkwijze

Om te komen tot een beslissing over het toekennen van een Aangepast Arrangement (zwakke of zeer zwakke school) dient het beslisschema op de volgende pagina te worden gevolgd. Het betreft (uiteraard) alleen scholen die als oranje of rood uit de primaire detectie zijn gekomen.

Hoe bij de normering om te gaan met oordelen op aspectniveau n.a.v. een zelfevaluatie van de school

Indien n.a.v. een schoolzelfevaluatie besloten wordt het oordeel van de school over te nemen op het niveau van het aspect, dienen zich de volgende mogelijkheden aan.

- Casus 1: Het aspect omvat geen normindicatoren. Of het aspect door de inspecteur op basis van de zelfevaluatie van de school als voldoende dan wel als onvoldoende beoordeeld is heeft geen consequenties voor de beslisregel.
- Casus 2: Het aspect omvat één of meer normindicatoren. Als het aspect door de inspecteur op basis van de zelfevaluatie van de school als voldoende beoordeeld is, zijn daarmee de bijbehorende normindicatoren impliciet ook als voldoende beoordeeld. Er mogen voorts geen signalen zijn dat de normindicatoren onvoldoende zouden scoren. In deze casus worden de normindicatoren bij het toepassen van de beslisregel als voldoende gewaardeerd.
- Casus 3: Het aspect omvat één of meer normindicatoren. Als het aspect door de inspecteur op basis van de zelfevaluatie van de school als onvoldoende beoordeeld is, zijn daarmee de bijbehorende normindicatoren impliciet ook als onvoldoende beoordeeld. Er mogen voorts geen signalen zijn dat de normindicatoren voldoende zouden scoren. In deze casus worden de normindicatoren bij het toepassen van de beslisregel als onvoldoende gewaardeerd.
- De vraag is overigens of het verstandig is een negatief oordeel uit een zelfevaluatie van een school zondermeer over te nemen. Overleg dit met het bevoegd gezag : óf het negatieve oordeel uit de zelfevaluatie van de school wordt overgenomen óf de inspectie onderzoekt en beoordeelt op basis van haar eigen indicatoren die bij dit aspect behoren.

BESLISSCHEMA VANAF 1 AUGUSTUS 2008

Opbrengsten op basis van de primaire detectie	Aanwijzingen voor onderzoek op de school	Normindicatoren onderwijsleer-proces	Indicatoren kwaliteitszorg *)	Toezicht-arrangement Kwaliteit
Eind onvoldoende Tussen n.v.t.	In beginsel onderzoek waarbij alle normindicatoren worden beoordeeld, en zes (1.1 t/m 1.6) indicatoren van kwaliteitszorg. Aanbevolen wordt bij (het vermoeden van) ZZS ook de voorwaarden voor kwaliteitszorg te beoordelen.	Geen onvoldoende	N.v.t.	Aangepast (ZS)
		1 onvoldoende	N.v.t.	Aangepast (ZS)
		2 of meer onvoldoende	N.v.t.	Aangepast, ZZS
Eind voldoende Tussen voldoende	In de regel wordt volstaan met een waarschuwingssignaal aan het BG. Hiervan kan in overleg met de TL worden afgeweken indien er aanwijzingen zijn dat de school in de nabije toekomst onvoldoende eindopbrengsten zal hebben	N.v.t	N.v.t.	Basis
Eind voldoende Tussen onvoldoende of N.T.B.	In beginsel vindt onderzoek plaats naar de normindicatoren, tenzij recent **) onderzoek PKO-4 / BA als arrangement heeft opgeleverd.	Maximaal 1 onvoldoende	N.v.t.	Basis
		2 of meer onvoldoende	N.v.t.	Aangepast (ZS)
Eind N.T.B. Tussen voldoende, onvoldoende of N.T.B.	Ten minste elke 2 jaar onderzoek naar ten minste de normindicatoren en zes indicatoren (1.1 t/m 1.6) van kwaliteitszorg. Aanbevolen wordt bij (het vermoeden van) ZZS ook de voorwaarden voor kwaliteitszorg te beoordelen.	Maximaal 1 onvoldoende	Maximaal 3 onvoldoende	Basis
			4 of meer onvoldoende	Aangepast (ZS)
		2 of meer onvoldoende	maximaal 3 onvoldoende	Aangepast (ZS)
			4 of meer onvoldoende	Aangepast, ZZS

*) 1.1 t/m 1.6

**) 2 jaar of minder